

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdá-jában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronkint 10 krért közölhetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Az iskolai év kezdetén.

Uj iskolai év kezdetén vagyunk. Az iskolák ajtóit tárva a tudomány-szomjas ifjuság előtt. Alkalma nyílt a muzsák kis seregének hallhatni a professzorok tervszerű oktatását, mely míg egy részről a szépen fejledező lelket nemesíti, másrészt az észterősítvén, ismeretekben gyarapítja. Minden szülőnek egyik életcélja, a miért harcol s az anyagiak gyűjtésében fáradozik, az, hogy gyermekeit neveltetvén, lehetőleg a művelt igényeknek megfelelő színvonalra emelje. És ez nagyon helyes. Az ilyen szülő rendeltetésének magaslátán állván, céljának tudatában van, mert teljesíti a haza bölcsé, a nagy Deák Ferencnek eme mondatát: „Minden polgárnak kötelessége hazafiasan gondolkodni, okosan tudni és erkölcsösen érezni.” Hála Istennek, ez iránt nagy kifogásunk nem is lehet, mert a szülők ezen célja, akarata mellett büszkesége minden magyar érzésű, jóra való tanítónak az, ha hazafiasan nevelhet, ha ily irányban felkarolhatja a közszellemet úgy, mint azt megköveteli tőlünk a kor. Mert a miként az egyéniség nagyban befolyásolja a helyes nevelést, úgy a kezdetleges aktustól is sok függ, mivel ezek irányt adnak a gyermek további életének.

A hazafias nevelés alapos munkája mellett végtelenül szükséges, hogy népünk életnézete tágabb kört nyerjen, hogy az általános élel-

mességgel szemben, mely egyeseket gyakran messze ragad, állást foglalhasson.

Ha valamikor, ma bizonyára utalva vagyunk arra, hogy e jelszó: „okosan tudni”, lengje át nevelésünket. Hisz még továbbra is meg kell mutatnunk a világnak, hogy érdemesek vagyunk az életre, — lépést tudunk tartani a szomszéd államok kulturális törekvéseivel, van érdemünk és erőnk csatlakozhatni a művelt nyugathoz. E faktumot az iskola teszi felfoghatóvá, ültetheti át a nép alsóbb rétegébe, hol meg kell értetni azt, hogy a magyar csak a folytonos emelkedéssel tarthatja fenn magát Európa szívében. Hogy pedig az életre érdemes, mutatja az, hogy egészséges és életre való nép, mely magára hagyatva, rövid idő alatt bebizonyította fejlődési és művelődési képességét.

Közművelődésünk főeszköze a népnevelés; ezt kell hova-tovább vinni előre; így az igények szerint jobban megoldhatja feladatát, mert tényezője a nemzeti életnek s a művelt társadalomnak.

Okosan tudni; erre van szükségünk, mert bizony mostoha viszonyok nehezettek a nemzetre. Diadalt ül a schlandrianizmus, minden egyszerűségről reklámot csinál, aztán — hogy még könnyebbé tegye terve kivitelét — különféle variációkban iparkodik rászedni népünket. Feltűnő a szüksége annak, hogy az ember legyen erős és ügyes, lelke

pedig értelmes és eleven, és a mi egzisztenciájának feltétele, tényeiben tudjon elég erélyt kifejteni. Valóban az iskola feladata nagymértvű ma: azért a tananyagok is emelkednek, s nem lehet bámulni, ha az igények növekedésével a tanító munkája is nőttön nő. Mert hiszen ő finom tapintattal kelti fel az alvó erőket, szakügyességgel ápolja a szívet és lelket, a mi megteremti az emberiség jövő jóllétét s boldogságát. Irányt ad a fejlődő léleknek, irányt s nemesülést az érzelmeknek, melyeknek tulkapásait mérsékli, azután, ha nagyobb mérvet öltenének, azt zabolázza. Megismerteti őt az Istennel s lelkébe önti azt, hogy ő embernek lett teremtvé; leálczázza az álhumanizmust, megismerteti az álprófétákkal, kik a vallásfelekezetek tételei s a közérkölciség ellen magasra ágaskodnak, kik fajkiválásokat konstatálnak s a szerint mérlegelik az emberi méltóságokat. A tiszta erkölcsnek elveti magvát a szív talaján; elveti azért, hogy jövőben erősebbé tegye a kapesot, mely a nemzet individuumait egy nagy társadalomban összetartja.

Öröm s szép remények között halad most az iskolára hivatott gyermek a jámbor szülő oldalán. Minő szép látvány a tanhelyiségek előtt egy-egy ily csoport! Mennyi új harcsoza támad a tudománynak s válik be oda! Aztán a mi célját ér, mennyire átalakul, melyet részt az ismeretek gyűjtése, részint az életviszonyok és harcok tesznek olyanná!

A „Székelyföld” tárczája.

Egy székelyföldi vendégszereplés.

Az enyémről van szó. Erről a mostaniról, a mely elé olyan boldogan, annyi lelkesült reménnyel néztem.

Az idevaló szinigazgatótól kapom a leveleket, sürgönyöket, melyek tele vannak a közönség műpártolásának magasztalásával, s nagy hamar elhatározom, hogy biz én elutazom másod magammal, ha még olyan költséges is ez ut s ha még olyan sokat is kell kocsiakzni. Megelőzőleg természetesen kérdezősködöm, hogy ki mit tud, ki mit hallott Kézdi-Vásárhelyről? S mintha összebeszéltek volna, mindenki azt mondta, hogy: „Mit kell azt kérdezni? hiszen a művészettel szemben Erdélyben olyan város három sincs, mint Kézdi-Vásárhely.”

No jó, — gondolom magamban — hiszen én csak épen ezt akartam tudni.

Alig szölok egyet-kettőt, alig fordulok hármát-négyet, és ime, itt termék, ide utazunk, itt vagyunk.

Mi a való, mi az igazság, mi az eredmény: még nem tudom; csak legfeljebb annyit tudok, hogy a mekkora utat idáig tettünk, épen akkorát kell még visszafelé is tennünk, s hogy az nagy és fáradságos lesz, mert az első fele is az volt.

Nem gondolnám, hogy e híres műszerető közönség a színházból való távolmaradása által épen engemet kívánjon megbüntetni ily nagy

utra való merész vállalkozásomért s hogy még meg is alázzon azért, a miért az eredményben oly vakon bízom. Mondom, ezt nem gondolom, s hogy első előadásom félház előtt folyt le, azt csak annak tulajdonítom, hogy a közönség nem volt kellőleg értesítve. Igaz, hogy ez a dolog engemet mód nélkül megdöbbenített, de a pénteken tett tisztelgéseim alkalmával szerzett tapasztalatok s az intelligencia nyilatkozatai azt adják tudtul, hogy — nem kell félni!

Az első előadás erkölcsi sikere után mindenki azt mondja, hogy — nem kell félni.

Nos hát, mélyen tisztelt és műpártoló közönség, engedelmet kérek, hogy egy kérdést bátorodom intézni. Ez a kérdés csak az, hogy — szükséges-e félnem?

Solymosi Elek.

A női munka higiénije.*

A világ mind a négy sarkán a női munka elsője a háztartás, a mi magában foglalja életrendünk legfontosabb tényezőit: a lakásnak egészségesen tartását, az élelem elkészítéséről gondoskodást s a test ápolásának számos más fontos momentumait.

Nem szenved kétséget, hogy a lakás tiszta, szelős, egészséges állapotban való megtartásának gondja első sorban a nőre nehezedik s az értelmes és gondos nő lakásában oltalmazza a saját egészségét, de egyszersmind az egész családját.

* Dr. Fodor József tanárnak a magyar orvosok és term. vizsgálók aug. 23-ki vándorgyűlésén tartott felolvasásából.

És a lakásnak egészséges állapotban megtartása nem is egyszerű és könnyű dolog. Mainapság a jó lakásban ventilatio van, szénét kimelő fűtő és főző kemence, víz-, gázvezeték, fürdő-berendezés, elektromos vezetékek; a lakást kellőképpen tapetázzák, padlózzák, s a jó háziasszonynak mindezeket a modern berendezéseket ismernie s rendben tartania kell, nehogy a férj és a család kényelme és egészsége szenvedjen.

De továbbá ismernie kell a jó háziasszonynak a tisztaság fentartásának higiénikus hasznát és annak módját: a porolást, töröltetést, a mosatást; ismernie kell a lakással való elbánást, fertőző betegségek esetén a fertőztelenítést. Egy szóval a nő feladatahoz tartozik a lakás higiénijének ismerete és gyakorlata.

Epen úgy a háziasszony keze alatt áll a konyha egész ökonomiája és higiénije. A mai drága életviszonyok között a jó háziasszonynak ki kell ismernie magát az élelmi szerek gazdasági árában s higiéniai értékében; ma inkább, mint valaha, gondjának kell lenni, hogy a drága s gyakran nem a legjobb minőségű élelmi szerből is jó és egészséges eladelt készítsen; végre a háziasszonyra hárul első sorban a család pénzének és egészségének oltalmazása a család, élelmiszer-hamisítók ellenében.

Kell-e részletesen fejtegetnem, hogy mind eme tekintetben mennyire hasznára lehet önmagának s egész családjának az értelmes s gondos nő és mennyi kárát vállalja az értelmetlen és gondatlan? Nyilván való tehát, hogy a jó háziasszonynak fontos feladata a táplálkozás higiénijének ismerete is.

És vajjon talán kisebb a nő higiéniai feladata a család nevelése és ápolása körében? A csecsemő helyes élelmezése, a gyermekek egészséges nevelése, a beteg ápolása, mind az ő köte-

Jőnek a vidékről a tudományra szánt ifjak, szép számban népesítik be a tanintézetek tisztá és tágas termeit; ez annál örvedetesebb, mennyivel inkább tudjuk, hogy intézeteinknek karakterét nagyban emeli az is, hogy a vidék mily számban bírja contingenssel ellátni azokat.

Vannak aztán bővön humanisták, kikre aggodalom nélkül bizhatni gondozását; mindazonáltal hálás thema megemlíni a takarót azok felett is, kiket az álhumanismus, a közönséges érdek vezet a nagyreményű csemeték gondozásában. Pedig a házi fegyelem, szorgalom, tisztaság és rendszeretetre való kellő felügyelet hiánya a nevelés-oktatás kárára van, a mi végre is veszélybe sodorja a gyermekeket.

Nem lehet aztán bámulni, ha az efféle spekulánsok a kevésbé körültekinteni tudó vidéki előtt elvesztik a hitelt. Pedig nem kedves állapot, elvesztetni a bizalmat, melylyel szülő helyett szülő, gondozó helyett gondozója lehet a pajzán muzsafiaknak.

Megkezdődött tehát az új iskolai év és vele együtt a pezsdülő élet. Beköszöntött az iskolai szigor úgy az oktatás, mint a fegyelemben, a mi lélektani consequentiával azon van, hogy a modern iskolai törvények intenczióit érvényre emelje, hogy építsen, semmint rontson.

Igy remélhető lesz mindenütt, hogy kevésbülni fognak a közönségesek és gyarapodni a kiválóbb tehetségek, mi fényes bizonyítéka lesz a gyermeki kedély éberségének, munkára való hajlama és vallás-erkölcsi érzékének.

Fejér D. Ignác.

A közoktatásügyi tárca. Ama sokféle konjektúrával szemben, melyek a feledhetlen Trefort elhunytá által üresedésbe jött miniszterség betöltésére vonatkozólag a lapokban felmerülnek, megjegyzi a „Pester Correspondenz“, hogy a miként ő fogja fel a fennforgó körülményeket, azt hiszi, miszerint határozat csak a miniszterelnök hazatérte után történhetik, akkor azonban nemcsak a közoktatás, hanem a bel- és a pénzügyi tárczára nézve is definitívum

fog létesíttetni. Tíz, mint minden általános, beható fontosságú cselekménynél szokta, előbb mindenestre parthiveivel, első sorban miniszter-társaival fog értekezni, mielőtt az illető javaslatokat ő felségéhez felterjesztené.

A minisztertanács határozatából a vallás- és közoktatásügyi tárca ideiglenes vezetését Baross Gábor közlekedésügyi miniszter vette át.

A költségvetési előirányzatot, mint a bécsi Pol. Corr.-nak Budapestről jelentik, már minden egyes miniszterium előterjesztette a pénzügyminiszteriumnak. A minisztertanács még szeptember folyamán végleg megállapítja az 1889. évi költségvetési előirányzatot. Miután az idézett forrás szerint a kiadások szigorúan az 1888. évi költségvetési törvény keretében mozognak s a mérleget a regalemgváltás egyáltalán nem érinti, várható, hogy a szeszadó reformjából esedékes több jövedelem teljesen a mérleg javítására lesz fordítható. A lapok ama jelentései, hogy a dohányjövődék bevételei a dohányárak fölemelése óta annyira esőkentek, hogy a kormány a régi árak visszaállítását tervezi, — mint a Pol. Corr. jelenti — mindkét irányban tévesek. A dohánymonopolium jövedelmében eddig csökkenés nem észlelhető s így igen természetes, hogy a kormány távolról sem gondol a fölemelt árak leszállítására. Az eddigi tapasztalatok szerint a fogyasztás az árak fölemelését megbirja.

Ujitások a magyar honvédségben. A m. kir. honvédség szervezetében fontos ujitások várhatók és pedig olyképen, hogy a honvéd-gyalogság, melynél eddig csak a dandárrendszer volt érvényben, ezentúl seregredekké fog átalakítani. Erre nézve a törvényjavaslat már elkészült és Bittó Kálmán miniszteri tanácsos, a közös hadügyminiszteriummal egyetértőleg, már nemsokára készen lesz az ahhoz tartozó utasításokkal együtt, s a javaslatot október hóban a képviselőház elé fog terjesztetni.

SZEMLE.

A fegyverkező Olaszország. Olaszország készülődése nem kis mérvben nyugtalanítja a közvéleményt, annál is inkább, mert a tengeri készülődések egybefüggnek a friedrichsruhei és az égeri találkozásokkal.

A külföldi hivatalos lapok békét hirdetnek, de ennek dacára azt hiszik mindenütt, hogy váratlan események előestéjén állunk.

Olaszországot azzal gyanúsítják, hogy meg akarja valósítani régi vágyát s rá akarja tenni kezét Tripolisra.

szabadkozó, ásitó leánykájukat; ellenben mily kevés pénzt és gondot fordítanak a háztartás tudományában és művészetében való kiképzésre: mindig sajnálkozom a leendő férj és család sorsán.

Csupán Angliában vannak eddigig iskolák, a hol a felnőtt leányok a háztartásban s az ahhoz tartozókban, így a főzésben is praktikusán taníttatnak. Talán eljutnak hozzánk is ezen iskolák, ha a divat felkapja. Akkor a serdülő leánykák nem „Musik“ táskával fognak iskolába kényeskedni, hanem kaczer kis kasseroollal. Nyilván való, ha azt akarjuk, hogy a nő áldást és egészséget hozzon a családnak, akkor a háztartásnak kell magát a nőnek szentelnie s nem a művészeteknek, élvezetnek, regényeknek s efféléknek. A háziasszony kötelességeinek populáris leírása nagy hasznára válnék nőknek, de egyszersmind valamennyiünknek.

Vannak sokan, a kik a nőnek egészen hasonló munkákat szánnak, mint a férfiaknak, s ezt lelkesülten szóval és tollal hirdetik, mint Felix Remo („L'egalité de Sexes“), Emily Pfeiffer (Woman and Work) s mások.

Követelik és sürgetik, hogy a nő földi boldogulása ne függjön kirárolag szerencsés vagy szerencsétlen férjhezmeneteltől; hogy a nő önálló kenyérgeregetre képzettség s bocsáttassék; hogy a nő ügyvéd, orvos, képviselő, hivatalnok lehessen. Nem kívánok a női önállóság és munka jogosultságáról és értékéről általában szólni, az nem tárgyam. Csupán azon oldalról veszem szemügyre ezt a fontos társadalmi kérdést, a mely már komolyan érinti az egészség érdekét.

Ugy hiszem, ma már nem tagadja senki, hogy vannak nők, — természetesen sokkal kevesebben, mint férfiak — a kik a tudományos munkára képesek: a kik ép úgy képesek meg tanulni s alkal-

Nagy kérdés azonban, hogy Tripoliszt egyáltalában okkupálhatja-e jelenleg Olaszország? Kilátásba van helyezve, hogy az olasz hajóhad Tripolis ellen fog működni, de nagyon valószínűtlen az, hogy Olaszország most valósítsa ezt a tervet, midőn még nincs megerősítve pozíciója a Vörös tenger mellett s midőn egy esetleges okkupációra még nincs is előkészítve. Olaszország Franciaországgal szemben nem elég erős, hogy megküzdhesen.

Berlinben senki sem hajlandó hitelt adni azoknak az úgynevezett belső okoknak, melyet Crispi hirtelen visszatérésére vonatkozólag hivatalosan jelentettek.

Egy a berlini kormánykörökhöz közel álló egyén is határozottan állítja, hogy Olaszország tengeri készülődésének épen nincs komoly háttere. A friedrichsruhei találkozás békés jellege teljesen kizárja azt, hogy Olaszország, akár szövetségeseinek tudtával, bárhol csínyt akarna elkövetni. A helyzettel épen nem fér össze az, hogy Olaszország vagy Franciaország egyoldalulag megsértés az európai békét.

Crispi sietős utazását mégis bizonyos titokzatoság veszi körül. Ha egyáltalában sem Franciaországot, sem Olaszországot nem forral valamit, miért kellett Crispinek oly rohanva haza utazni s egyenesen a királyhoz menni jelentés végett. Nigra bécsi nagy követével tavaly is volt találkozósa Crispinek s az idén szintén meg volt állapítva a találkozás, még pedig Innsbruckban. Egyszerre azonban Nigra rendeletet kap, hogy a miniszterelnök sürgős utazása miatt menjen Milánba s ott találkozzanak. Ez a titokzatos sietés keltett aggodalmat a politikai körökben s nem ok nélkül, mert Olaszország és Franciaország most valóban felvont kakassal állanak egymás mesgyéjén.

Bulgária dolga. Pétervárról táviratozzák: Teljesen eloszlottak Oroszországnak a péterhoi császártalálkozás után táplált ama reményei, hogy a bolgár kérdés gyors megoldást fog nyerni s ezért e kérdés most ismét a reménytelen téltlenség sulya alatt nyugszik. Sem Bulgáriában, sem az európai diplomácia körében nem mutatkozott az a hatás, melyet Oroszország a péterhoi találkozástól várt. A Bulgáriából érkező hírek oly szövénnyesek, hogy feltehető, miként az oroszbarát párt, mely ez ideig elért eredményeit bizonyynyal nem titkolja, még nagyon messze áll céljától.

A péterhoi császártalálkozás az orosz-német viszony minden feszültségét eloszlatta, s elhárította a nemzetközi viszonyok ama bonyodalma is, melyek Oroszország és Németország közötti feszültségéből eredtek. Oly tranzakcióra azonban nem mutatkozott alap, melynek ára a bolgár kérdés szabályozása lett volna, mivel egyrészt Németország sem nem akarja feláldozni, sem nem áldozhatja fel Ausztria-Magyarország érdekeit, másrészt pedig Oroszország sem ígérhet teljes semlegességet egy francia-német háború esetére.

Belgrádi kormánykörökben az a hír van elterjedve, hogy a szobranjét már szeptember hónapban össze akarják hívni.

sege és gondja, s boldog a család, a melyben a nő eme kötelességeinek tud és akar is megfelelni.

Láthatjuk csak ezekből is, hogy a nő munkája a házban, a családban a higienia legfontosabb tényezőinek folytonos gyakorlatát jelenti. Kételkedhetünk-e ezek megfontolása után, hogy a nőnek fontos, döntő szerepe van az egészség ügyében?

Méltán kívánhatjuk ennél fogva az egészségügy érdekében, hogy a nő képes legyen a háziasszony higienikus kötelességeinek megfelelni. Erre szolgál pedig, ha nevelésben és oktatásban kellő figyelem fordítatik a család, a háztartás egészség-tanában való felvilágosítására és kiművelésére; továbbá ha a nő örömmel és odaadással foglalkozik háztartásával s arra szenteli életmunkája java részét.

A gazdagokat, sajnos, hátráltatják ebben az élvezés, a fényezés s a társadalmi szokások, melyek házon kívül tartják és foglalkoztatják, a szegényt pedig a házon kívüli munka. Ez a házon kívüli élet a nő higienéjének s egyszersmind a család egészségének halálos ellensége.

A társadalom még nem fektet kellőképen súlyt a nő háziasszonyi munkakörére s inkább azon kívül s azon felül követel munkát.

A gazdagok a szépművészetekre kényszerítik a nőt. Kivált a zene, a zongora divatosak, továbbá a színművészet, a festészet látogatása, ápolása. Egyszersmind a műveltséghez tartozik — Franciaországon és Anglián kívül — idegen nyelvek szajkálása egy kevés idegen literatúrával díszítve.

Ha elnézem, mennyi pénzt és gondot fordítanak a szülők ezekre a sallangokra; mily energiával kényszerítik zongora mellé, a mamzell és a miss társaságába; mily buzgóan viszik a concertbe

mazni a jogtudományt, az orvosi tudományt, mint a férfiak. Egyszersmind talán szabad hinni, hogy az emberiség jogérzése eléggé igazságos, hogy elismerje, miszerint az a nő, a ki meg akarja tanulni a jogot, akar tanulni orvosolni, ehhez ugyanannyi joga van, mint a mennyi a férfinak pl. a szakácskodás megtanulására. Végre az is igazságos, hogy ha a nő épen úgy megtanulta a jogot, az orvoslást, mint a férfi, azt élete fentartására épen úgy felhasználhassa, mint a férfi.

Ezek nyomán nem kétkezem, hogy jön idő mindenütt és Magyarországon is, a mikor lesznek egyes nő-ügyvédek, nőorvosok stb.

De vajjon helyes-e egyesekeknek az az agitációja, hogy a nőnem jelentékenyebb része ebben az irányban keresse a jövőben életfeladatát?

Bizonyára helytelen. Egyes, kivételes képességű nő, ha hajlama és viszonyai arra vezetnek, ne zárássék ki a tudományok és a tisztességes kenyérgereget-mivőlök egyikétől sem; ezt követeli jogérzetünk. De nagy higienikus kárt okozna, ha izgatás, divat vagy társadalmi kényszerítés a nők nagyobb részét sodorná olyan élet pályák keresésére.

Elvégre is tény az, hogy a női szellem munkaképessége általában csekélyebb, mint a férfé. És ha már látjuk, hogy a mai tudományos nevelés kezdi azt a határt elérni, a hol egyenesen megelője a férfi egészségének: akkor kétségtelen, hogy ezt a határt a nőre nézve általában véve már elérte.

Olyan magasabb és tartó szellemi munkát követelő élet pályák ideges, hisztériás, kimerült, kétségbeesett s végre elzúllott egzisztenciákat teremtenének az arra tóduló nőnemből. Szellemi katasztrófába vinnék a nőnemet, melynek eredendő

A kolozsvári róm. kath. statusgyűlés.

Lőnhart Ferencz püspök a következő meghívót bocsátotta ki:

Az erdélyi róm. kath. statusgyűlést, azon alapon és jog erejénél fogva, melyet ő csász. és apostoli királyi Felségének 1867-ik évi augusztus hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározása és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. főméltósági miniszteriumnak 1867-ik évi szeptember hó 12-én 890. és 1873-ik évi június hó 16-án 1008. elnöki számok alatt kelt s a tisztelettel idézett legfelsőbb elhatározásra fektetett leiratai az erdélyi róm. kath. status számára biztosítanak: folyó 1888. évi szeptember hó 24. és 25-ik napjaira Kolozsvárra összehívandónak ítélem és az Urnak szent nevében ezennel összehívom.

A gyűlésnek tárgysorozatát a következőkben foglalom össze:

1. Az erd. róm. kath. igazgatótanács évi jelentése s ezzel kapcsolatban főképen:
2. a kolozsvári róm. kath. lyceumi nyomda eladása,
3. a jegenyei fürdő jövődöbeli hasznosítása,
4. a brassói és székelyudvarhelyi főgymnasiumok építkezési ügye,
5. az uradalmak megsemmisítésére kiküldött bizottságok jelentése,
6. az igazgatótanács és uradalmi hivatali szemlézet nyugdíjszabályzata,
7. a lelkesi congrua felemelésének ügye és
8. az igazgatótanácsnak — kilépések folytán — kiegészítése.

Minek folytán van szerencsém felkérni, hogy a folyó évi szeptember hó 24 ikére ezennel kihirdetett statusgyűlésre megjelenni, a tanácskozásokban, melyek a róm. kath. lyceum disztermében fognak megtartatni, részt venni és megjelenéséről vagy netalán akadályoztatásáról az igazgatótanácsot mielőbb értesíteni sziveskedjék.

Kelt Piskiben, 1888-ik évi augusztus hó 21-dikén.

Lőnhart Ferencz s. k.,
erd. püspök.

Nemzeti nőnevelésünk érdekében.

De Gerando Antonina, a kolozsvári felsőbb leányiskola igazgatója, a nőnevelés érdekében kérvényt nyújtott be a képviselőházhoz.

A kérvény első felében leányiskoláinkat bírálja, második felében reformterveit adja elő. Kérelmező szerint felsőbb leányiskoláink a következő okok miatt nem oldhatják meg feladatukat:

büne megrontaná a nőben a szerető feleséget s a jó anyát, aláásná a közegészségügyet.

A modern női emancipáció s tudományos kitanítás igatásai ellen tehát, melyek pedig vajmi könnyen szellemi epidemiává, divattá válhatnak, a higiéné határozottan óva int.

De ne hunyjunk szemet és lássuk, hogy nyomor-nak, megaláztatásnak, megsemmisülésnek van alávetve megszámlálhatatlan művelt, tisztességes, jó családból való, de nem vagyonos nő azért, mert nem jutott férjhez vagy azt elveszítette s nincs módja a tisztességes kenyérkeresetre! És gondolkodjunk meg, hogy ama nyomorban levő nők mennyit szenvednek egészségükben, életükben, s ama megalázott nők mily gyakran éles, tintető ostorai a közegészségnek, a férfi-nemnek.

Valóban a társadalomnak — már csak közegészségi tekintetből is — módot kell nyújtani a nőnek, a ki nem boldog feleség, hogy önmagát ép oly tisztességes utón és módon, mint a férfi, fentarthassa. Különböznél-e joga megtiltani a nőnek, hogy oly módon éljen meg, a hogyan tud.

Kétségtelen, hogy csakis munka útján adhat életfentartást a társadalom a magára hagyott nőnek. Kérdés csakis az: miképen adjon munkát?

A legnagyobb nehézség nem a legelső népszámlálást mutatkozik; azok mint cselédek, nap-szamosok megközelítőleg már egyenlően keresetképesek a férfiakkal. A következő, műveltebb osztályok nőinek szükséges számtalan esetben az életet fentartó munka. Azok házi cselédnek, már csak gyengébb erejűek miatt is, nem mehetnek!

Ezeknek csakis kézi munka segíthet. A nő kézi munkában ügyes, mint akár a férfi (tévedés azonban hinni, hogy ügyesebb); mindez azonban nem elég; szűk kör és még hozzá, mert roppant sok nő

1-ször: Mert a burocracia és administratio öröklése szállott meg minket, az írka-fírka dühös szenvedélye, mely a lehető legnagyobb túlzásba ment át. A leányintézeteknél is egyedül az adminisztrációt tartják szem előtt. Azt képzelik, hogy az anyáknak csupán azért vannak leányaik azért küldik őket az intézetekbe, hogy bámulatra méltó adminisztrációk keletkezheszenek. Kigondolnak tehát minél több havi, heti, napi, órai kimutatást, rovatokba szednek minden hasznos és haszontalan dolgot, s úgy kifárasztják a tanító személyzetet az alakítás részleteivel, a mi legtöbbszörre humbug, mert hisz semmi sem oly békétűró, mint a papiros, hogy magára a tanításra, a nevelésre, a mi lényeg volna, már sem erő, sem kedély nem marad. Pedig látszatlan port lehet hinni az emberek szemébe, de valóban nevelni nem lehet. A rend mindenesetre szükséges egy bizonyos mértékben, de ne feledjük, hogy csak másodrendű eszköz, nem pedig cél, és a tulságos fegyelmek soha sem is egyéb, mint mód arra, hogy a nevelés hiányát, illetőleg lehetetlen voltát takarják és pótolják. A fegyelmek némileg elrejtik a nevelés hiányát, de azért a fegyelmek egy szikrát sem nevel. Külső kényszer nem hat sem a szívre, sem a lélekre.

2-ször: Nem felelhetnek meg hivatásuknak a jelenlegi felsőbb leányiskolák a tananyagnak fel-fogása, alkalmazása miatt sem.

Mert hiszen nem annyira lényeges, hogy mit tanítanak a növendékeknek, mint az, hogyan tanítják? Nem az a cél, hogy az emlékező tehetséget megterheljük mindazon nevekkel, számokkal és adatokkal, melyekre a nőnek életében valaha szüksége lehetne, és hogy fejéből egy kis, többé-kevésbé zavaros szótárt, egy encyclopediát alkossunk, mint az, hogy esztét, szívét és lelkét műveljük. Már pedig ehhez nem vezet a fiuknál alkalmazott tanításmód, hol a főcél, úgy látszik, nem embert nevelni, hanem bizonyos szakképzettséget adni, szakkvizsgára előkészíteni. Hogyha a leányoknál is a tanítás által nem a gondolkodó tehetséget, az itéletet fejlesztik, ha a tanulás nála is csak mnemotechnika, ha nem szeretettel meg vele a szépet és jót egész életére kiható szenvedélyvel, ha csupán emlékező tehetségig hatolnak s azt tömlik meg mindenféle lim-lommal, gyakran éppen az értelem fejlődésének rovására: akkor az által semmiképp se segítik elő a valódi műveltséget.

Végre 3-szor: nem felelhetnek meg céljuknak a jelenlegi felsőbb leányiskolák azért, mert azoknak élén törvényesen férfi-igazgatók állnak és férfi-tanárok viszik ott a főszerepet. A tanítónő csak másodrendű, sőt legtöbbször alárendelt

tódul arra a munkára, elérhetően kevésbé van megfizetve. A nő s ügyes kezeit foglalkoztatni kell más munkákban is, a kézművességnek úgy szólván minden ágában, akkor képes lesz szükség esetén munkájával magát fenntartani.

Közegészségi tekintetből sürgetem tehát, hogy a szegényebb sorsú leányt már iskolázataskor a család- és háza nézve fontos ismeretekeken kívül valami kézi munkában is, de ne mindig és csupán finom női munkákban, varrás és himzésben, tanítsák. Állítsanak fel továbbá komoly és széles alapon szervezett női iparos-iskolákat, melyekben kenyérkeresetre utalt nők bizonyos ipari, kereskedelmi munkákat megtanulhatnak, a melyből megélhetnek.

A társadalom maga is többet tehetne az olyan kenyérkeresetre szoruló nők érdekében. Különböznél-e a nők jó szívének a legszebb tere nyílik itten társaik bajainak fölkeresésében s orvoslásában. Én nem hiszem, hogy a nők olyan lelkiütleiek volnának, mint sokan állítják, hogy szivesebben foglalkoztatnak s jobban fizetnek férfi munkást, mint nőt, s utóbbitól hamarabb vonnak le munkabért, mint a férfitől. Ha meggondoljuk, mennyivel nehezebben jut a nő a munkához, mint a férfi; ha meggondoljuk, mily önmegtagadást gyakorol az a nő, a ki becületlen munkából akar élni: akkor lehetetlen, hogy könnyeket fakasszanak a szegény munkásnő szemében a levont munkabér által.

Mindenek előtt egyesületbe, nagy és hatalmas egyesületbe kellene jószívú és jó sorsú nőinknek egybeállni, a mely mérhetetlen sok jót tehetne a szegény nőknek azáltal, ha az arra szorulókat munkára képesítené s abban támogatná.

helyzetben van. Már pedig eltekintve azt, hogy ez mennyire visszás, a midőn leányokról van szó: a férfi sokszor igen szépen tud előadni, de nevelni sohasem tud. Ez egyedül az asszony hivatása.

Amerikában, Svájcban, Angliában, most Francia- és Olaszországban is, mind jobban és jobban meggyőződnek arról, hogy csakis a nő képes nevelni. Nem hiszem, hogy a magyar nő az amerikai, svájci, angol, francia vagy olasz nőnél kevesebb tehetséggel lenne megáldva. Ezért volna kívánatos minálunk is, hogy az elemi iskolákban, fiuknak és leányoknak egyaránt, lehetőleg tanítónő tanítson, a lelkeket tanítónő művelje, a mint az báró Eötvös Józsefnek ohaja is volt.

Kérelme célját a következő pontokban terjeszti a képviselőház elé:

1-ször. Mondja ki a mélyen tisztelt képviselőház egyszer elvileg, hogy a női középoktatást Magyarországon megalapítandónak nyilvánítsa s azt multhatatlan szükségesnek tekinti.

2-ször. Hogy a nők középoktatása céljául nem a szakképzést, azaz bizonyos vizsgákra való dresszirozást, hanem a gondolat-fejlesztést, az értelem helyes gyakorlását, a szép és jó iránti szeretet ébresztését, az erkölcsi érzék megszilárdítását, a nemzeti érzet erőteljes és józan fejlesztését tűzi ki. Határozottan kárhoztatja az emlékező tehetség gépies terhelését. Keveset kíván föléletetni, de azt felsőbb módon, a műveltség valódi követelményei szerint.

3-szor. Ezen iskolákban a tanítónőknek ép anynyi jogot biztosít, ép oly erkölcsi tekintélyt, mint a férfi-tanárnak. Egyenlő képességnél pedig határozottan mindig a nőnek kíván elsőiséget adatni.

4-szer. Elrendeli, mihelyt lehetséges lesz, egy középoktatási tanárnő-képezde szervezését, mely a fentebbi értelemben képezne tanítónőket és igazgatókat a női középiskolák számára.

Különbélék.

— A háromszék megyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet, mely városunk jó szelleme, Báró Szentkereszty Stephanie kezdeményezése folytán a jó szívek adománya által lett virágzó intézet, a nemes bárónő buzgó munkálkodása folytán ismét gyarapodott anyagi erőben. Magyar miniszterelnökünk neje — ki maga is legelsője, legkiválóbbja azon széplelkű hölgyek sorának, mely a szenvedő emberiség boldogítását tűzte ki célul — a napokban táviratilag értesítette Szentkereszty Stephanie bárónőt, hogy az árvaház ismét 1000 frtot kapott a Karácsonyi-alapítványból. Érdekesnek tartjuk az erre vonatkozó táviratot ide igtatni. A távirat így hangzik: „Szentkereszty Stephanie bárónőnek Kézdi-Vásárhelytől. Örömmel tudatom veled, hogy árvaházad a Karácsonyi-alapítványból 1000 frtot kap. Ilona.” — A jó lelki adakozók sorában látjuk megynék nagyrődemű, szívben és észben egyaránt gazdag főispánját, Hatolykai Potsa József urat is, ki újabbán 25 frtot küldvén, ezáltal régebbi alapítványát 100 frtra egészítette ki, ezáltal is jelezve, hogy az ő atyai gondoskodása mindenre kiterjed, hol csak jó tanácsra s bőkezű támogatásra van szükség. — Az adakozók sorát a széklei köznevelődési egyesület zárja be, mely 100 frt alapítványának első részlete fejében 50 frtot szintén befizetett. Nem hozzánk tartozik ezen adományokért hálás köszönetet mondani s csupán a tisztelet és elismerés a miénk azon jelesek iránt, kik a szép irányu human intézet haladását elősegítik.

— Halálozás. Nagy Dániel kézdivásárhelyi kir. bírósági végrehajtó, köztisztviselőben álló férfi, szerdán reggel 52 éves korában hosszas szenvedés után meghalt, özvegyet és öt kiskorú árvát hagyván hátra. Temetése pénteken ment végbe nagyszámú intelligens közönség részvétele mellett. Béke poraira!

— Színészet. A jelenleg Kézdi-Vásárhelytől működő Völgyi O. József színtársulatának érdekes vendége van. A budapesti népszínház egykori kedvelt komikusa, Solymosi Elek ur, és neje kezdték meg 5 előadásra terjedő vendég szereplésüket. Az országosan ismert és kedvelt művész jó hirneve — úgy látszik — egészen felsemlegette a megelőzőleg már itt járt Gerőfi-társulat és fűrdőzés által kimerült közönséget, s már az első előadásnál meglehetősen feltáraztunk szerencsések láthatni. Aztán az első előadás fényes sikere elvégzi a többi s közönségünk lesz ismét, a mi volt: a színművészet meleg pártfogója. A vendég művész ur a „Tündérhaj” című vígjátékban mutatta be magát csütörtökön, egy minden ízében tökéletes, művészi alakítással igazolván a névéhez kötött fényes hirt. Az elbűvölt, megigézt

közönség megújuló tetszés-zaja azoknál a kedves kupléknál frenetikus tapsviharrá fokozódott. Minden arcon ott ragyogott a szívből fakadó jó kedv derüje s minden ajkon a mosoly, melyet a vendég művész természetesen, igaz komikuma kicsalt. A fellelkesült közönség egy igazi élvezettel eltöltött est kellemes emlékével hagyta el a színpontot. O.

— **A helybeli gymnasiumban** az iskolaév ünnepélyes megnyitása f. hó 1-én délelőtt 10 órakor történt meg. A megnyitást az új igazgató főt. Witman Ágoston vezetésével és a tanári kar előtt történt, kiknek felügyelete mellett a gymn. és fő-elemi iskolai növendékek a szokott „Veni sancte” megtartása végett a szentegyházba vonultak. Az ifjúság és az igen szép számmal összejötték előtt fényes istentisztelet történt, melyet Csomortányi és Hermann tanárok segédkezése mellett a gymnasiumi igazgató végzett. Az ünnepélyes „Veni sancte” valóban szépen sikerült, s arra enged következtetni, hogy a figyelmes igazgató eltalált tanáraival együtt erős akarattal van azon, hogy a mily szépen megkezdődött az új iskolai év, ép oly szépen és díszesre végződik. Örövendünk a jó kezdetnek és sok szerencsét kívánunk a fáradságos évhez, melyhez szép jövőt költünk.

— **Felkértünk** annak köz tudomásra hozatalára, hogy a brassói közép ipar-iskolába egy vagy két tanuló rendkívül kedvező feltételek mellett felvétetik. Feltétel: felső népiskola bevégezéséről, vagy 4 gymnasiumról bizonyítvány. Bővebb felvilágosítással kiadóhivatalunk szolgál.

— **A néptanító sorsa.** Gyergyó-Ditről írják nekünk azon figyelemre méltó és igen jellemző esetet, hogy ott egy Gál Miklós nevű tehetséges tanító a napokban esküdt fel segéd erdőőrnek. Nem tudott megélni a tanítói szűk fizetésből s olyan pályára ment, hol a becsület munkáért legalább annyit adnak, hogy megélhesen belőle. Gál Miklós pedig érdemes ember volt; legalább erre mutat az a sokféle tiszteltbeli funkció, melylyel a közbizalom megtisztelt. Volt ugyanis Ditrő és Szárhely községek könyvnyomdájának ellenőrző helyettes igazgatója és pénztárnoka, törvényhatósági képviselő, Ditrő és Szárhely községek közös képviselő-testületének rendes tagja, a gyergyóditrői első mezőgazdasági előleg-egylet igazgatóságának r. tagja, a borszéki fürdő igazgatóságának rendkívüli tagja, az iskola könyvtárának könyvtárnoka, s e mellett volt egy kicsi birtoka is s még sem volt annyi jövedelme, hogy magát fentarthassa, s szép tanítói pályáját egy alárendelt szolgai állomással volt kénytelen felcserélni. Ha így áll a dolog, milyen sorsa lehet azon tanítóknak, kik egyéb vagyon hiányában teljesen a silány fizetésre vannak utalva?! Bizony keserű kenyer manapság a néptanítók kenyere.

† **Lonkay Antal**, a „Magyar Allam” szerkesztője, Balatonfüreden folyó hó 29-én meghalt. Lonkay a magyar hírlapirodalomban egyik legrégibb szövegíró volt a kizárólagosan klerikális irányú, s mint ilyen, ismertté is tette nevét. Működése több ízben kivívta a pápa elismerését is. A szabadságharc alatt vitézlő harcolt a honvédek sorában.

— **Nagy szerencsétlenség** történt a mult szombaton Gyulafalván. Ezen községet, vagyis munkástelepet — mint tudjuk — Horn vállalkozó építteti a papolozai hegyek között azon roppant erdőségben, melyet nem régebben megvásárolt. A székes munkások természetesen százanként tödülnek az új telepre, hol munkájukat jól fizetik, s ha hitelt lehet adni a híreknek, jelenleg közel 2000 munkás van ott alkalmazva. Természetesen e tenger népek az új község nem tud elegendő lakást adni, hanem a nagyobb rész az erdőkben hevenyészett sátrakban töltött tanyát. Ezen telepet nevezték el Gyulafalvának s itt történt az a szerencsétlenség, mit ezennel megírunk. Két munkás mult szombaton a heti bért kikapva, egy jó napot csinált magának s késő este egészen elázva tért haza deszka-lakásába. A kályhában tűz égett s e mellett nagy mennyiségű deszka volt felhalmozva. A két részeg ember hamar elaludt s ezalatt egy kipattant szikra a farakást felgyújtotta. Az égő fenyőfa-rakás ráomlott az alvókra s egyikek szénáégtette, a másik meg olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életéhez kevés remény van.

— **Nyilvános köszönet.** A nyári idény alatt a kovásznai önkéntes tűzoltó-egylet javára rendezett mulatságok és színi előadás alkalmával a helybeli fürdői zenekar kétszer díjtalanul működött. A Völgyi O. József ur szintársulata egy minden tekintetben jól sikerült színi előadás jövedelméből egyetünk pénzalapja javára 30 frtot adományozott. Fogadják: a nemes lelkű szintársulat e nagybecsű adományért, a fürdő-igazgatóság a közreműködésért és a zenekar az ingyenes zenélésért, az egylet nevében hálás köszönetem nyilvánítását. Kovásznán, 1888. augusztus hó 27-én. Sylvester Károly, segédtsizt.

— **Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás.** A gyergyószentmiklósi iparos önképzőkör által jul. 22-én rendezett nyári mulatság összes bevétele volt: részvételi díjakból 44 frt 56 kr, felülfizetésekből 6 frt 60 kr, összesen 51 frt 16 kr, kiadás

22 frt 60 kr, maradt tiszta jövedelem 28 frt 56 kr. Ez alkalommal felülfizetni szívesek voltak: özv. Balás Mihályné, Sándor Gergely 1—1 frt, Urmánczy Vertán, Dr. Fejér Dávid, Ferenczy Károly, Gencsy Alajos, ifj. Vákár István, Deér Venczel 60—60 kr, az irgalmas nővérek 50 kr, Roth István (Alfalu) 30 kr, Orel Dezső 20 kr, mely szíves adományokért a nyilvánosság terén leghálásabb köszönetet nyilvánítja a rendező bizottság: Roth Mihály, b. elnök. Mihálydeák Pál, jegyző.

— **Köszönetnyilvánítás.** A gyergyószentmiklósi ifjúság igen kedves kötelességet teljesít akkor, midőn a folyó hó 20-án megtartott szt. István-napi táncmulatság alkalmából Fejér Terka ő nagyságának, az általa készített s valóban csinos és szépség tekintetében páratlan kiviteli rendezői jelvények kiállításáért, a nyilvánosság terén is leghálásabb köszönetet és legszebb elismerését nyilvánítja. Gyergyó-Szentmiklós, 1888. aug. 25. A rendező bizottság nevében: Kritsa Konrád, b. jegyző.

— **Regálék, vagyis a kir. kisebb haszonvételek a mai érvényükben.** Törvények és miniszeri rendeletekkel, curiai döntvényekkel s az ide vonatkozó bor-, hus-, sörfogyasztási, vadászati, fegyveradó, vízjogi törvények s eljárás szabályaival és mintákkal. Irta Kassay Adolf. A mint a könyv címe is mutatja, felöleli az összes kisebb haszonbérleteket, úgy, a hogy azok mai érvényükben léteznek és kimerítő magyarázatokat nyújt az eddig megjelent és érvényben levő határozatok és rendeletekből. Kétségtelen, hogy a szerző az összeállításnál a legszigorúbban a fennálló törvények és rendeletekhez tartotta magát, de mégis megállít, hogy könyve a nép használatára készült. És ezen feladatának csakugyan jól meg is felelt, mert az előttünk fekvő könyvecske bárkinek is világos és megbízható utbaigazítást nyújthat regále-ügyeinkben. Számtalan gyakorlati példát tartalmaz a körvények, egyáltalán a hatóságokkal érintkezésről, úgy, hogy lehetővé teszi, hogy bárki is maga végezhesse ebbeli ügyeit. Az egész könyv önálló külön fejezetekre van osztva, a melyekben minden egyes ág külön tárgyalatik, mint p. o. korcsmajog, italmérségi jog, malom-jog, vízi-szolgalmak, vásár-, vám- és rév-jog, kegyuri jog, halászati jog stb. Sokat ér a könyvben a kimerítő betűrendes tárgymutató is, a mely fáradság nélkül leggyorsabban tájékoztat. Bőrök, korcsmárosok, szeszgyárosok s egyáltalán haszonbérlettel foglalkozóknak melegen ajánljuk a könyvet. Ára 50 kr. Megjelent és kapható Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udvari könyvkereskedésben. Budapest, Andrassy-ut 21.

— **Az „Eredeti Magyar Daltár” II-ik évfolyamának** 8-ik füzeté Hoós János szerkesztésében éneke és zongorára a következő tartalommal jelent meg: 140. Ima ... Kecskés Ernő. 141. Hervadásról, elmúlásról ... Szöllősy Attila. 142. Huzd el cigány az én bús notámat ... Csekő Gusztáv. 143. Harmatos a rózsabimbó levele ... Kozák Márton. 144. Köröskörül boros az ég ... Szentkirályi Ödön. 145. Rózsámmal álmodám ... Dr. Farnos Dezső. 146. Ha a felhő fátylat borít az égen ... Dr. Angyal Armand. 147. Árva madár a virágos ágon ... Hoós János. A melléklet Czinka Panna 1753-beli magyar kesergőjét hozza Zsadányi Armand kitűnő hegedű-átíratában. A folyóirat eddigéig 147 eredeti nép- és mű-dalt tartalmaz ének és zongorára, de a melyek ének nélkül is játszhatók, magában foglalván a kíséretet a dallamot is. Tartalmaz azonkívül eddigéig 17 iskolai gyermek-dalt és 4 magyar ábrándot régi jeleseink tollából hegedűre átírva, melyeknek bírása valódi kincs a magyar zenekedvelőknek. Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt. Az I. évfolyam összes füzetéi még mindig megrendelhetők 4 frtért Déván (Hunyadmegye) a szerkesztőségénél. Tanítók az I. évfolyamot 3 frtért szerezhetik meg.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1888. augusztus 30-án.

Magyar aranyárjádék 6%	—
Magyar aranyárjádék 4%	102.—
Magy. papírárjádék 5%	91.60
Magyar vasuti kölcsön	148.25
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	98.—
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államköt. III.	113.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	104.—
Temes-bánati földterher. kötvény	104.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.50
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	104.—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	100.—
Magyar nyereség-sorsjegykölcsön	129.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.75
Oszttrák járadék papírban	81.75
Oszttrák járadék ezüstben	82.75
Oszttrák járadék aranyban	111.50
1860. államsorsjegy	239.50
Oszttrák-magyar bankrészvény	872.—

Magyar hitelbank-részvény	306.50
Oszttrák hitelintézet-részvény	312.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.83
20 frankos arany	9.75
Német birodalmi márka	60.20
London (2 havi váltókért)	123.25
20 márka arany	12.01

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, augusztus 31-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 4 frt 80 kr
„ (elegy)	3 frt 60 kr
Rozs (tisztá)	2 frt 70 kr
„ (elegy)	— frt — kr
Arpa (tisztá)	2 frt 60 kr
Arpa (elegy)	hektóliterenkint — frt — kr
Zab	1 frt 60 kr
Törökbuza	4 frt 50 kr
Kása (köles)	8 frt — kr
„ (árpa)	24 frt — kr
Borsó	6 frt — kr
Lenese	9 frt — kr
Fuszulyka	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	1 frt — kr
Marhahus	kilogr.-kint — frt 28 kr
Disznóhus	— frt 40 kr
Juh-hus	— frt 20 kr
Szalonna	— frt 70 kr
Faggyu (nyers)	— frt 20 kr

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

2138. szám

1888. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A helybeli kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ditrő község végrehajthatónak Veszty Demeter s társai végrehajtást szenvedő elleni 270 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő, a ditrói 2421. tjkben 1. sz. a. ingatlanokra az árverést 302 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi október hó II-ik napján délelőtti 10 órakor Holló község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi XL. t. cz. 42. §. jeltett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §. kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1888. évi június hó 29-én.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Szacsvay Imre,
kir. aljársbíró.

Szám 51.

Árverési hirdetmény.

A csiktusnádi fürdőbirtokossági szövetkezetnek alábbi haszonvételei az 1889-ik évre 1888. szeptember 15-én tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatkak; u. m.:

1. A földött sétány vendéglője 600 frt kikiáltási ár mellett.
2. A mézárszék 450 frt kikiáltási árral.
3. Az erdei czukrászda 100 frt kikiáltási ár mellett.
4. Az erdei tekepálya 50 frt kikiáltási ár mellett.
5. A bor-, sör- és pálinka-árusági jog 1200 frt kikiáltási ár mellett.

Az árverezési feltételek az igazgatósági irodában Tusnádfürdőn betekintheők.

Vállalkozni szándékozik a kikiáltási ár 10%-át, mint bánatpénzt, letenni tartoznak.

A fürdő-igazgatóság.
Csik-Tusnádfürdő, 1888. augusztus 29.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.